

Årsredovisning 2020

Nationellt centrum för djurvälfärd (SCAW)
Swedish Centre for Animal Welfare

Oie
Collaborating Centre for Animal Welfare

Innehållsförteckning

5	Förord
7	Djurskydd och djurvelfärd
7	SCAW:s historia
7	SCAW:s styrgrupp
8	Kontaktpunkt för skydd av djur vid tidpunkten för slakt och annan avlivning
9	Kontaktpunkt för PARERE (Preliminary Assessment of REgulatory RElevance)
11	Djurvelfärds centrum för idisslare och hästdjur
12	HERMES (Harmonisation & Recognition of LAS education and training in Member States)
13	OIE
13	EURCAW-Pigs
13	Animal Based Welfare Indicators, ABWI
13	EuroFAWC
13	NordCAW (Nordic Network for Communicating Animal Welfare)
14	Samarbeten/projekt
17	Representation i nätverk, referensgrupper och råd
17	ISO standarder
17	Förfrågningar och remisser
18	Fort och vidareutbildning
18	Seminarier 2020
19	Ny webbportal för DISA
19	Kommunikation
19	Kansli

Förord

Vi lägger ett minst sagt annorlunda år bakom oss. Ett år som gett oss på SCAW en mängd utmaningar men som också bidragit med många värdefulla insikter om vårt arbetssätt i framtiden.

Personalen på Sveriges lantbruksuniversitet och på Nationellt centrum för djurvelfärd (SCAW) har uppmanats att arbeta hemifrån, möten och undervisning har flyttats från lokaler på campus till hemmakontoret och webben.

SCAW hade flera seminarier inplanerade under våren som fick skjutas på framtiden och istället arrangeras som digitala seminarier. Bland annat gav SCAW ett välbesökt lunchseminarium om betydelsen av djurskyddslagarnas förändringar under 30 år. Årets NordCAW-seminarium, med inbjudna föreläsare och stor deltagarskara, med tillhörande workshop hölls också digitalt. SCAW avslutade året med ett mycket uppskattat seminarium om djurvelfärdsaspekter vid hobbyvallning av får med hund, med fokus på fåren.

Vi ser många positiva effekter av digitalt anordnade seminarier, även om det fysiska mötet och möjligheten att knyta sociala kontakter inte ska underskattas. Vi når en bredare publik och har fått fler deltagare än tidigare år på SCAW:s seminarier, vilket SCAW tar med sig som en värdefull kunskap till kommande års verksamhet.

Året 2020 har ställt höga krav på SCAW:s personal, som att lära sig nyttja nya arbetsverktyg, som Zoom för videokonferenser och Teams för dokumenthantering och lagring.

Både interna och externa möten har helt eller delvis hållits via Zoom.

SCAW har flera internationella samarbeten som centrumet arbetat med under året, t.ex. ERASMUS+ projektet HERMES som slutfördes efter att projektgruppen tagit fram en webbaserad utbildning som ska användas i försöksdjursverksamhetssammanhang över hela Europa

SCAW har också under 1,5 år tillsammans med IZSAM i Terramo, Italien varit ett OIE Animal Welfare Center och verksamheten har kommit igång och kommer 2021 att utvecklas vidare i OIE:s gemensamma spår.

Under sommaren 2020 utlyste EU-kommissionen ett tredje europeiskt djurvelfärdscenter med fokus på idisslare och hästdjur. SCAW genom Sveriges Chief Veterinary Officer (CVO) på Jordbruksverket ansökte hos kommissionen tillsammans med Italien, Frankrike, Österrike, Irland och Grekland att gemensamt få bilda det Europeiska djurvelfärdscentret. I november 2020 fick SCAW besked från kommissionen att SCAW med medsökande länder tilldelas centret och SCAW kommer att vara den koordinator för centret. Centret kommer i god samarbetsanda driva och föra djurskyddsarbetet framåt i Europa.

Med årets erfarenheter i åtanke vet jag, som föreståndare för SCAW, att vi kommer att driva vår verksamhet framåt på ett tillfredsställande sätt, med fokus på ett internationell nivå.

Viveka Hillegaart
Föreståndare för
Nationellt centrum
för djurvelfärd

Foto: Julio Gonzalez, SLU

Djurskydd och djurvelfärd

Begreppet "djurskydd" beskriver människans handlingar och ansvar gentemot djur. Med andra ord vad människor gör, inte gör eller borde göra för djuren, medan djurvelfärd innebär det individuella djurets upplevelse och hur väl djuret hanterar sin situation, utifrån djurets perspektiv.

Världsförbundet för djurhälsa (OIE) har en definition av djurvelfärd som säger att: "Djurvelfärd syftar på det fysiska och mentala tillståndet hos ett djur i relation till de omständigheter under vilka det lever och dör". Nationellt centrum för djurvelfärd använder OIE:s definition på djurvelfärd.

SCAW:s historia

Regeringen föreslog i budgetpropositionen inför 2008 att landets kompetens inom djurskyddsområdet bör samlas och att aktiviteter inom djurskyddsområdet bör samordnas. De föreslog därför att ett centrum för djurskyddsforskning med betoning på lantbrukets djur och försöksdjur skulle inrättas av SLU. Centrumet skulle hantera frågor inom djurskyddsområdet.

Nationellt centrum för djurvelfärd, SCAW bildas 2008 och utsåg professor Mats Sjöquist till föreståndare.

En styrgrupp bildades och docent Margareta Stéen tillsattes som biträdande föreståndare 2009.

Efter tio verksamhetsår utvärderade SLU SCAW:s verksamhet under 2019-2020. Utredningen leddes av en extern utredare, Charlotte Hallén Sandgren, tillsammans med sekreterare Kristina Dahlborn, SLU. Utredningen avrapporterades i mars 2020 till rektor.

SCAW:s styrgrupp

SCAW:s styrgrupp består av 5 ordinarie ledamöter, meriterade forskare, från SLU. Styrgruppen har även adjungerade ledamöter, representanter från Näringsdepartementet, Jordbruksverket, Livsmedelsverket, externa universitet och länsstyrelserna.

Nuvarande styrgrupp tillsattes 2019 och har under 2020 haft 4 styrgruppsmöten.

Ordinarie ledamöter	Adjungerade ledamöter
Harry Blokhuis, ordförande, SLU	Lena Odland, Näringsdepartementet
Linda Keeling, SLU	Helena Elofsson, Jordbruksverket
Rauni Niskanen, SLU	Ingrid Ragnarsson, länsstyrelsen
Anna Wallenbeck, SLU	Michael Axelsson, Göteborgs Universitet
Ulf Emanuelson, SLU	Anna Lindgren, Livsmedelsverket
	Viveka Hillegaart, SCAW
	Margareta Stéen, SCAW
	Birgitta Staaf Larsson, SCAW
	Josefina Zidar, SCAW

6 Feb

11 Jun

17 Sep

19 Nov

Styrgruppsmöten under 2020

Kontaktpunkt för skydd av djur vid tidpunkten för slakt och annan avlivning

SCAW tillhandahåller expertis och verkar som Sveriges nationella kontaktpunkt (NKP) för skydd av djur vid tidpunkten för slakt och annan avlivning².

Vägledning och stöd

Den nationella kontaktpunkten tillhandahåller stöd, vetenskaplig och teknisk sakkunskap; vetenskapliga yttranden som vägledningar för god praxis; rekommendationer för tillämpningen vad avser inspektioner och revisioner; samt yttranden om separata organs och enheters förmåga och lämplighet att uppfylla förordningens krav.

Den nationella kontaktpunkten är ett oberoende vetenskapligt stöd och finns till hands i tillräcklig omfattning och på begäran av behöriga myndigheter.

Samråd

SCAW deltar i löpande samråd med Livsmedelsverket, Jordbruksverket och länsstyrelserna kring frågor om djurskydd vid slakt.

SCAW deltar årligen i samråd med andra behöriga myndigheter i framtagandet av Sveriges nationella plan för kontrollen i livsmedelskedjan³.

Utbyte mellan medlemsstater

Experterna verkar och ansvarar för utbyte mellan nationella kontaktpunkter i EU:s medlemsstater under EFSA:s överinseende och EU-kommissionen beträffande teknisk och vetenskaplig information och bästa praxis.

Riktlinjer för god praxis

Varje medlemsland ska ta fram nationella riktlinjer för god praxis inom slakt⁴, riktade till slakteriernas ansvariga. SCAW har under 2020 färdigställt sådana nationella riktlinjer för slakt avnöt, får/lamm, gris och ren.

Träff för djurskyddsansvariga på slakterier

SCAW har i samarbete med KRAV anordnat årliga träffar för slakteriernas djurskyddsansvariga. På grund av Coronapandemin genomfördes årets träff helt digitalt.

Foto: Josefina Zidar, SLU

2. Artikel 21.2 Rådets förordning (EG) nr 1099/2009.

3. Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll

4. Enligt EU-förordningen 1099/2009, artikel 13

Kontaktpunkt för PARERE (Preliminary Assessment of REgulatory RElevance)

SCAW är, i samverkan med Vetenskapsrådet, Sveriges nationella kontaktpunkt för prioritering av validering av alternativa metoder till försöksdjur⁵.

Engagerar svenska myndigheter

SCAW samordnar och engagerar svenska myndigheter att bidra med råd gällande vilka nya alternativa metoder till djurförsök som bör valideras. Dessa råd förmedlas vidare till EURL ECVAM, som lyder under EU kommissionen. I nätverket av myndigheter ingår Läkemedelsverket, Livsmedelsverket, Kemikalieinspektionen, SVA med flera.

Bistår EU-kommissionen

Vid behov kontakts nätverket för att bistå EU-kommissionen med råd och prioriteringar. Den nationella kontaktpunkten förmedlar frågor från kommissionen till nätverket och lämnar nätverkets utvärderingar vidare till kommissionen.

Under året har SCAW förmedlat och svarat på frågor från ECVAM (the European Centre for the Validation of Alternative Methods) tre gånger till berörda myndigheter, samt information fem gånger till en bredare krets av myndigheter och forskare.

Myndigheternas 3R arbete

Under 2020 har SCAW besökt ett flertal myndigheter tillsammans med Sveriges 3R-center för att stödja myndigheterna kring deras arbete med 3R-frågor och regulatoriska krav.

Foto: Julio Gonzalez, SLU

5. Artikel 47.5 i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2010/63/EU av den 22 september 2010 om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål

Foto: Carin Wrangé, SLU

Djurvelfärds centrum för idisslare och hästdjur

Tidigare ansökningar

Landsbygdsdepartementet och senare Näringsdepartementet har under lång tid uttryckt önskemål om att SCAW bör arbeta för att erhålla ett europeiskt djurvelfärdscentrum som kan adressera djurvelfärdsfrågor på EU-nivå.

SCAW har tidigare ansökt om att bli referenscentrum för djurskydd för gris (2018) samt för fjäderfä, kanin och andra små lantbruksdjur (2019). I båda fallen sökte SCAW som koordinator tillsammans med Finland, Estland och Litauen. Dessa båda referenscentrum gick till andra sökande länder i Europa.

Ansökan 2020

Under 2020 ansökte Sverige, genom Sveriges officiella chefsveterinär Håkan Henriksson på Jordbruksverket, om att bli ett europeiskt referenscenter för djurskydd för idisslare och hästdjur tillsammans med Italien, Frankrike, Österrike, Irland och Grekland. Sverige är ansvarig koordinator i det sökande konsortiet.

Positivt besked

Den 30:e november 2020 kom det positiva beskedet att konsortiet varit framgångsrikt och tilldelas referenscentret. SLU har fått förtroendet att leda detta centrum.

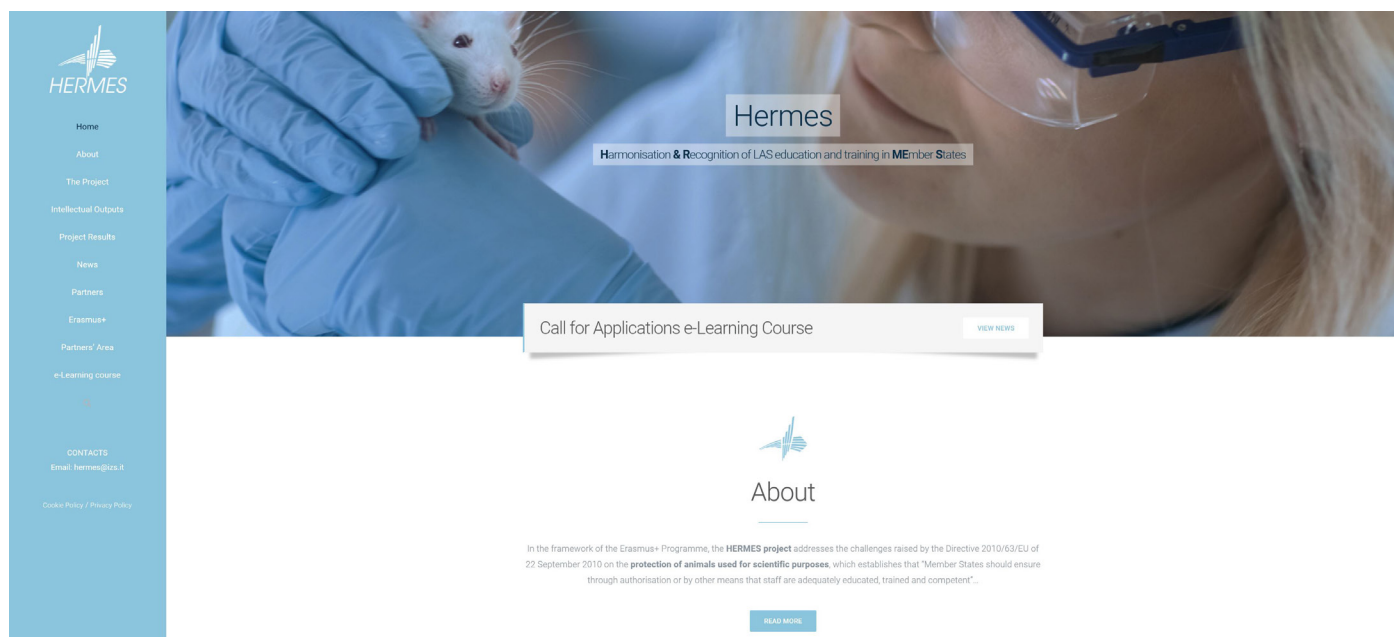
Varje land har utsett koordinatörer med expertkunskap inom djurskydd och djurvelfärd samt experter som kommer att medverka i centrets arbete.

Nytt centrum för idisslare och hästdjur

Centret för idisslare och hästdjur ska framförallt hjälpa EU-kommissionen och medlemsstaterna med övergripande frågor gällande kontroll av nuvarande och framtida lagstiftning om djurskydd. Centrumet ska även erbjuda utbildning och träning till "National Competent Authorities" (NCA) eller motsvarande. Centret för idisslare och hästdjur kommer därför att erbjuda undervisning, workshops och på annat sätt förmedla kunskap om djurvelfärd med särskild inriktning mot idisslare och hästdjur.

EURCAW Ruminants & Equines	
Länder	Organisation
Sverige	Nationellt centrum för djurvelfärd (SCAW), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)
Italien	Istituto Zooprofilattico Sperimentale dell'Abruzzo e del Molise" G. Caporale (IZSAM)
Frankrike	French National Institute for Agriculture, Food, and Environment (INRAE)
Österrike	University of Natural Resources and Life Sciences (BOKU)
Irland	University College Dublin (UCD)
Grekland	Ellinikos Georgikos Organismos Dimitra/ Veterinary Research Institute (ELGO-VRI)

HERMES (Harmonisation & Recognition of LAS education and training in Member States)

SCAW har deltagit i EU-projektet "HERMES" under ERASMUS+ med målet att harmonisera försöksdjursutbildningar i Europa. HERMES-projektet arbetar med att harmonisera försöksdjursutbildningar för ömsesidig acceptans av medlemsstaternas utbildningar och för att underlätta för forskare och doktorander vilka behöver arbeta i och mellan EU-medlemsstaterna. Insatsen ökar också skyddet för djur som används för vetenskapliga ändamål.

Projektet har tagit fram en uppsättning bedömningskriterier för vad som är god kvalitet på försöksdjursutbildningar. Baserat på dessa kriterier har det tagits fram ett webbaserat formulär som kursorganisatörer kan använda för att göra en självutvärdering av sina kurser. Projektet tog fram en webbaserad undervisningsmodul som sedan kvalitetsgranskades med nämnda webbverktyg. Slutligen har man även utvecklat ett webbverktyg som genererar standardiserade utbildningscertifikat.

I HERMES-projektet valideras en ny modell för ackreditering av försöksdjursutbildningar i Europa. Som delmål har SCAW tillsammans med deltagande länder, tagit fram en web-baserad utbildning, med titeln: "Recognition of pain, suffering and distress and its application in the evaluation of severity of the procedures (species specific: mice and rats)".

I HERMES-projektet samarbetar SCAW med Hellenic Republic - Ministry of Rural Development and Food, Grekland, Veterinary Continuous Education in Europe (VETCEE), Universidad de Murcia, Spanien och Istituto Superiore di Sanità, Italien. Projektet koordineras av Istituto Zooprofilattico Sperimentale dell'Abruzzo e del Molise "G. Caporale" (IZSAM), Italien.

OIE

OIE, världsorganisationen för djurhälsa, ger sina medlemsstater verktyg att utveckla regelverk för djurs välfärd genom framtagna OIE-standarder för djurvelfärd, utbildning, rådgivning och forskning.

OIE-samverkande centrum för djurvelfärd

Sedan 2019 är SCAW och Istituto Zooprofilattico Sperimentale dell'Abruzzo e del Molise "G. Caporale" (IZSAM) ett gemensamt OIE-centrum för djurskydd/djurvelfärd i Europa. IZSAM står som koordinator fram till och med 2022, då Sverige övertar rollen.

En styrgrupp består av representanter från SCAW och IZSAM. Från Sverige deltar Harry Blokhuis, Viveka Hillegaart och Birgitta Staaf Larsson. Under året har 10 möten hållits samt 9 möten i samband med ansökan till det europeiska referenscentrat för djurskydd för idisslare och hästdjur. Birgitta Staaf Larsson har också medverkat vid styrgruppsmöten (ett i Paris och två digitala) för OIE Platform on animal welfare for Europe. Därtill har 3 möten hållits med en OIE-representant för planering av ett seminarium/workshop i Paris 2021 (framflyttat) om djurvelfärd i relation till FN:s hållbarhetsmål.

Seminarier/workshopen kommer att genomföras 2021, eventuellt som en webbaserad workshop, beroende på pågående pandemi.

EURCAW-Pigs

SCAW har deltagit i EURCAW-pigs virtuella workshop om utbildningar i djurskyddskontroll 26-27 oktober 2020.

Animal Based Welfare Indicators, ABWI

Nordiska myndighetsgruppen Animal Based Welfare Indicators, ABWI, för framtagande av djurbaserade kriterier i den offentliga kontrollen är finansierad av Nordiska ministerrådet. SCAW representeras av Birgitta Staaf Larsson. Under året har 8 digitala möten hållits och kriterier för gris (hull, renhet och skador) samt får (hull, renhet och hälta) har utarbetats.

EuroFAWC

SCAW är medlem i European Forum for Animal Welfare Councils (EuroFAWC) som samlar offentliga enheter (EU/EES-länder, EU-organ och internationella organisationer) och privata aktörer inom djurskyddssektorn (företags- och yrkesorganisationer, ideella organisationer, oberoende experter från akademien- och forskningsinstitut). Det årliga EuroFAWC-mötet anordnades av Tyskland, och hölls digitalt på grund av rådande omständigheter.

NordCAW (Nordic Network for Communicating Animal Welfare)

SCAW är en av initiativtagarna till Nordic Network for Communicating Animal Welfare (NordCAW). SCAW har medel från Nordiska ministerrådets arbetsgrupp för mikrobiologi, djurhälsa och djurvelfärd (NMDD) för samarbete och framtagandet av nordiska strategier för djurvelfärd genom NordCAW samt för att anordna, planera och avrapportera seminarier och workshops.

Samarbeten/projekt

Nationella (NK) och NK:s Expertgrupp

Alla medlemsstater i EU ska inrätta en nationell kommitté för skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål. Den nationella kommittén ska främja och samordna arbetet med alternativa metoder till djurförsök tillsammans med berörda aktörer, exempelvis djurskyddsorgan, regionala djurförsöksetiska nämnder, myndigheter, forskare och intresseorganisationer. I Sverige fungerar den nationella kommittén som styrgrupp för Sveriges 3R-center med placering på Jordbruksverket. SCAW har två ledamöter i NKs styrgrupp. Docent Viveka Hillegaart (ordinarier) och professor Mats Sjöqvist (suppleant).

Den nationella kommittén har utsett en expert- grupp för att arbeta med 3R-frågor med medlemmar som har kunskap om olika 3R-områden samt etik, etologi och veterinärmedicin.

Expertgruppen får uppdrag av nationella kommittén, i dagsläget arbetar gruppen med tre olika uppdrag relaterade till kommitténs ansvarsområden. SCAW representeras i expertgruppen av Elin Spangenberg, med expertkompetens inom Refinement (förfining).

Grupphållning av mushanar

Aggressivitet hos mushanar är ett vanligt problem vid grupphållning av möss på försöksdjurslaboratorium runt om i världen. Problemet är komplext och det finns ett stort behov av rådgivning kring djurhållning av mushanar i svenska försöksdjursverksamheter, för djurhuspersonal och forskare, samt i de djurförsöksetiska nämnderna.

Sveriges 3R-center driver, på uppdrag av Nationella kommittén för skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål, ett projekt om grupphållning av mushanar, där SCAW medverkar. Projektet är uppdelat i tre delar: en enkätundersökning, lokala workshoppar och en systematisk litteraturgenomgång. Projektet har under 2020 tagit fram råd som underlättar för användarna att säkerställa en så god djurvälstånd som möjligt utan negativ påverkan på forskningsresultaten.

Sveriges 3R-center utför arbetet tillsammans

med en projektgrupp bestående av Leg. vet. och 3R-expert Elin Törnqvist, Nationella kommittén, Fil. Dr. i etologi Josefina Zidar, SCAW, Fil. Dr. i etologi Elin Weber, SLU, försöksdjursveterinär Birgit Ewaldsson, AstraZeneca, försöksdjursveterinär Solveig Tjäder, Uppsala Universitet, och James Mount, tidigare försöksdjursveterinär KI, forskare Camilla Svensson, KI, försöksdjurstekniker Josefin Lilja, KI, samt handläggarna Emma Svensk, Kaisa Askevik och Eva Udén på Sveriges 3R-center, Jordbruksverket.

Observationsstudie på björnar i hägn

Vilda djur i hägn används vid träning och test av jakthundar. Hur det hägnade viltet upplever träningarna eller testen är i många fall oklart. Leg. vet. Elina Åsbjer vid SCAW har genomfört observationsstudie på björnar i samband med hundtester i Junsele djurpark. Vidare har SCAW i samarbete med Institutionen för husdjurens miljö och hälsa och studenter inom etologi och djurskydd genomfört studier på björnar i samband med hundträningar utanför Uppsala. Projektet finansieras av Svenska Djurskyddsföreningen.

Sociala tjänstehundar

Sociala tjänstehundar används allt mer inom både skola, vård och omsorg. Hundar har många positiva effekter på människors hälsa och välbefinnande, däremot är det mer oklart vad hur hundarnas välfärd påverkas. SCAW deltar genom leg. vet. Johan Lindsjö och leg. vet. Elina Åsbjer i framställandet av en rapport kring sociala hundars välfärd vid framtidsplattformen Future One Health. Projektleder gör professor Lena Lidfors, vid SLU.

Extensivt hållna Russ

Extensiv hållning av hästar och djurvälstånd enligt Welfare Quality protokollet undersöks av Fil. Dr. Sofie Viksten, (Hästhäls AB), Fil. Dr. Elke Hartmann, HMM, SLU och DVM, docent i veterinärmedicin Margareta Stéen, SCAW. Gruppen analyserar rådata från extensivt hållna russ under året 2014- 2015.

Foto: Josefina Zidar, SLU

Projektet sammanställer djurskydds-och djurvälståndsfakta från naturvårdande, extensivt hållna hästar, vilket ger kunskap om extensiv hästhållning med bevarad hästvälstånd är möjlig, samt under vilka förhållanden den är lämplig. Resultatet ger värdefull information till hästhållare, naturvårdare och lagstiftare, inte minst då lösdriifthållning av häst har ökat i popularitet de senaste åren och där extensiv hållning diskuteras som ett alternativ.

Projektet finansieras av Marie-Claire Cronstedts Stiftelse.

Tidsaspekter vid ringmärkningen av vilda fåglar

I Sverige ringmärks årligen drygt 300 000 vilda fåglar. Fågeln utsatthet och energiåtgång ökar ju längre tid fågeln är i fångenskap, och därför är tidsaspekten viktig. Fåglarna utsätts för flera moment som kan innebära obehag, stress och risk för skador. Dessutom kan den tid som fåglarna hanteras inte utnyttjas till andra för djuren viktiga beteenden som att äta och putsa sig, vilket kan påverka fåglarna negativt.

Docent Adriaan de Jong, Inst. vilt, fisk och miljö, SLU och leg vet. Johan Lindsjö, SCAW, ska dokumentera tidsåtgången för de olika momenten i ringmärkningen (från fångst till frisläpp), vid fågelstationer och hos enskilda ringmärkare. Resultaten ska ligga till grund för mer omfattande studier avseende förkortad hanteringstider vid ringmärkning. Genom att minska på tiden som fåglarna utsätts för varje moment, kan förhoppningsvis den totala hanteringstiden kortas ned med bibehållen informationskvalitet och bättre välfärd för fåglarna, enligt 3R-principerna (Refinement).

Projektet finansieras av Marie-Claire Cronstedts Stiftelse.

Foto: Josefina Zidar, SLU

Representation i nätverk, referensgrupper och råd

SCAW:s personal deltar i flera nätverk, referensgrupper och råd där frågor om djurvälstånd är centrala. SCAW:s personal har även deltagit som experter i SLU:s vetenskapliga råd för djurskydds arbetsgrupper.

SCAW ingår i:
Näringsdepartementets nationella djurskyddsnätverk
Näringsdepartementets samrådsgrupp för djurskydd vid slakt
Jordbruksverkets dialoggrupp djurskydd
Sveriges Nationella kommitté (NK) för skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål
NK:s expertgrupp
Jordbruksverkets och Naturvårdsverkets referensgrupp för vilt och djurskydd
Viltform vid fakulteten för skogsvetenskap, ett forum för internt samarbete om viltfrågor på SLU
Samverkansgruppen för hundvälfärd (bestående av SKK, Veterinärförbundet, SJV, länsstyrelserna, SLU, mfl.)
Uppsala regionala djurförsöksetiska nämnd
FELASA:s grupp för ackrediteringar av utbildningar i försöksdjursvetenskap
Centrala djurförsöksetiska nämnden, CDFN
Ethics Advisory Board för ENABLE och COMBINE, som ordförande
Vetenskapsrådets prioriteringsgrupp för alternativa metoder, som ordförande
Nordiska myndighetsgruppen Animal Based Welfare Indicators, ABWI för framtagande av djurbaserade kriterier i den offentliga kontrollen
Upphandlingsmyndighetens referensgrupp för hållbarhetskriterier för livsmedel och måltidstjänster
Ett antal nationella och internationella grupper och nätverk gällande djurskydd och djurskydds- forskning

ISO standarder

SCAW SCAW är medlem i Swedish Standards Institutes (SIS) tekniska kommitté, i den undergrupp som arbetar med livsmedel från livsmedelsproducerande djur. Den tekniska specifikationen för djurvälstånd som SCAW medverkade till att ta fram 2016, ska följas upp i en systematisk översyn. SCAW arbetar vidare med de ISO-standarder som berör djurskydd/djurvälstånd. Under 2020 har SCAW deltagit i tre möten samt bl.a. påverkat innehållet i en internationell standard för grisavl.

Förfrågningar och remisser

SCAW får årligen in en mängd frågeställningar/uppdrag från bland annat länsstyrelser, polis och åklagare. SCAW nyttjar den vetenskapliga expertis som finns inom SLU och tillfrågar experter för att svara på myndigheternas frågor med aktuell vetenskaplig kunskap som grund.

SCAW har under 2020 skrivit 11 yttranden i olika inkommande djurskydds- och djurvälståndsfrågor, främst från länsstyrelsen och polismyndigheten men även från försvarsmakten. SCAW har även svarat på ett antal remisser under året.

Fort och vidareutbildning

SCAW erbjuder webbutbildningar för besättningsveterinärer, länsstyrelsepersonal (djurskyddshandläggare, länsveterinärer, bygghandläggare, jurister, rådgivare) samt djurhållare. Kurserna ger fördjupad kunskap inom området med bedömningar på individ- och besättningsnivå och innehåller övningsmoment. SCAW spelar in sina seminarier vilka kan ses i efterhand via SCAW:s hemsida.

Better Training for Safer Food

SCAW samarbetar med IZSAM, och upplåter personal som lärare i Better Training for Safer Food (BTSF)- utbildningar. Birgitta Staaf Larsson har deltagit i utbildningen "Animal Welfare in Pig production" och Johan Lindsjö i "Killing for depopulation purposes".

Djurvårdsbedömning

SCAW har under våren 2020 hållit en utbildning för Gård & Djurhälsan i djurvårdsbedömning där Birgitta Staaf Larsson var ansvarig lärare. Kursen gavs helt digitalt.

Seminarier 2020

SCAW anordnar varje år ett flertal seminarier inom olika ämesområden men med fokus på djurvård. På grund av COVID-19 har antalet seminarier under 2020 varit begränsade och endast erbjudits digitalt.

Djurvårdsaspekter vid hobbyvallning med hund - med fokus på fåret

SCAW arrangerade tillsammans med Svenska Djurskyddsföreningen och Compassion in World Farming ett webbaserat halvdagsseminarium om djurvårdsaspekter för vallade får vid hobbyvallning med hund. Seminariet belyste hur träning och tävling påverkar de vallade fåren. Seminariet innehöll presentationer om hundens och fårens egenskaper, lagstiftning och djurskyddskontroll. Olika perspektiv på vallhundsträning samt SKK:s policy om djurhantering vid vallningsträning med hund belystes. Eftermiddagen avslutades med en frågestund och diskussion. Seminariet, med drygt 230 deltagare, vände sig främst till vallhundsorganisationer, fårintresseorganisationer, länsstyrelser, tävlingsveterinärer, forskare och studenter vid SLU samt djurskyddsorganisationer.

Svensk djurskyddslagstiftning under 30 år

De senaste decennierna har intresset för djursvård ökat och regelverken som rör djurskydd har blivit mer omfattande, men hur har regleringen av djurskyddsområdet förändrats över åren? Vad som anses vara en acceptabel djurhållning regleras i djurskyddslagstiftningen. I samhällsdebatten påstås allt oftare att djurens välfärd får stå tillbaka för produktionsintressen, men har dessa påståenden en saklig grund?

Det har Frida Lundmark Hedman, HMH, SLU analyserat för nöt, gris och häst, på uppdrag av

SCAW i en rapport som kom ut i början av året.

Studien visar att det svenska djurskyddsregelverket ändrats mycket sedan 1988, till ny djurskyddslagstiftning 2018, vilket speglar sig i vilka direktiv Jordbruksverket fått av regeringen, via instruktioner, regleringsbrev, utredningar m.m. Innan 2007 fanns en strävan efter en höjd djurskyddsnivå och ett detaljerat tydligt regelverk. Efter 2007 har strävan istället varit att djurskyddsnivån ska bibehållas, att detaljnivån ska minska med ökad flexibilitet och mer målinriktat regelverk. Frida Lundmark Hedman presenterade resultaten vid ett lunchseminarium via Zoom. Seminariet hade över 100 lyssnare. Projektet finansierades av Svenska Djurskyddsföreningen.

Djurvård och dess koppling till användningen av antibiotika och antibiotikaresistens

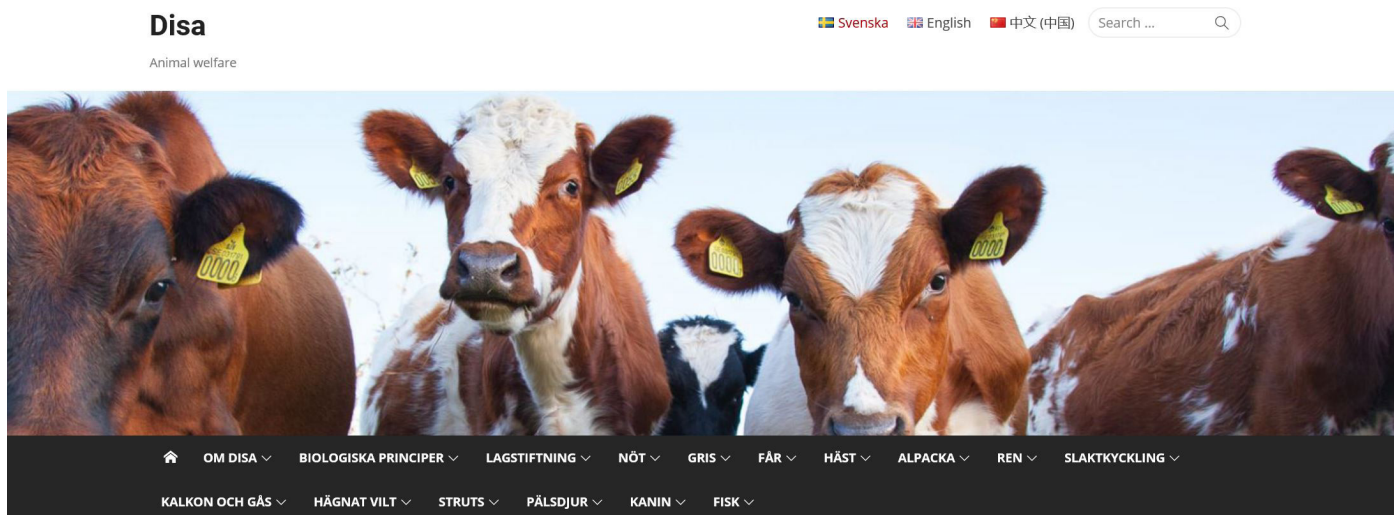
Den 24 november 2020 höll NordCAW, med medel från Nordisk kommitté för lantbruks- och matforskning (NKJ) och med SCAW som arrangörer, ett seminarium om djurvård, antibiotikaresistens och folkhälsa via Zoom. Seminariet samlade cirka tvåhundra deltagare.

I anslutning till seminariet träffades NordCAW för ett årligt uppsamlingsmöte. NordCAW kommer att anordna ett uppföljande seminarium om djurvård och antibiotikaresistens i Bryssel för EU-parlamentariker under 2021 samt ett NordCAW seminarium med medel från NKJ om One Welfare våren 2021.

Ny webbportal för DISA

Nationellt centrum för djurvälstånd ansvarar för uppdateringar och underhåll av utbildningsmaterialet Djurvälstånd i samband med Slakt och annan Avlivning, DISA.

Webbsidorna har under 2020 flyttats till en ny webbportal där materialet är lättare att överblicka. Adressen är densamma som tidigare <http://disa.slu.se/>, men layouten är lite ändrad och lagstiftningen är uppdaterad. Några nya avsnitt om alpacka och slakt av fisk finns också på de nya sidorna. Större delen av materialet finns också på engelska och vi har även några sidor på kinesiska.

Kommunikation

SCAW förstärker kommunikationen med nationella och internationella aktörer inom djurvälståndsområdet med avsikt att profilera SCAW och SLU:s arbete inom djurskydd/djurvälstånd och för att fortsättningsvis etablera ett hållbart varumärke för djurvälståndsfrågor på SCAW och vid SLU.

Kommunikationsplan

SCAW:s kommunikationsplan har uppdaterats under 2020.

Strategi och vision 2021-2025

SCAW har utarbetat ett ny förslag till strategi och vision för SCAW som kommer att beslutas i början på nästa år.

Hemsidan

SCAW:s hemsida har under 2020 uppdateras både utseende- och strukturmässigt för att öka tillgängligheten. Bland annat har en ny sida med undersidor för publikationer skapats. Därtill har hemsidan uppdaterats med nya publikationer och yttranden samt rapporter från SLU:s vetenskapliga råd för djurskydd. De seminarier som under året hållits via Zoom har spelats in och lagts ut på hemsidan. Hemsidan har även tillgänglighetsanpassats.

Kansli

SCAW diarieför och upprättar dokument fortlöpande och registrerar in- och utgående handlingar i ärendehanteringssystemet Public 360.

Remisshantering och att vara behjälplig med diarieföring, handräckning och personal åt det vetenskapliga rådet för djurskydd är en väsentlig del av kansliets arbete. Samverkansverktyget SharePoint och SCAW:s egen server används som samlingsplats för arbetsmaterial och ärendehantering.

Nationellt centrum för djurvälfärd, SCAW
Box 7053
750 07 Uppsala
scaw@slu.se
www.slu.se/scaw